

شركة
المراكز الجماهيرية
انسان - جمهور - مجتمع

החברה
למתנ"סים
אדם - קהילה - חברה

מרכז קהילתי כוכב יאיר - צור יגאל

מטרות המפגש

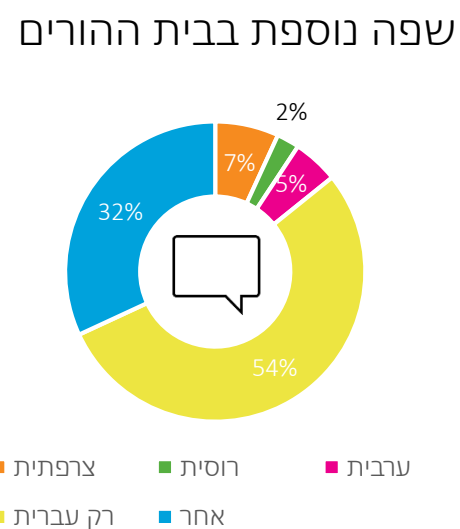
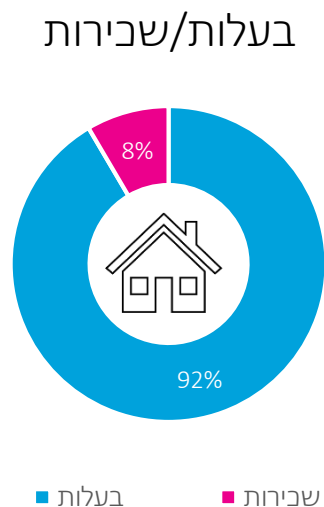
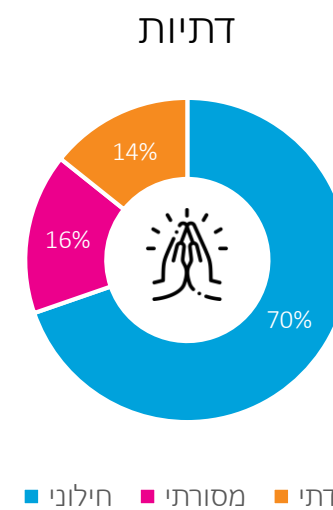
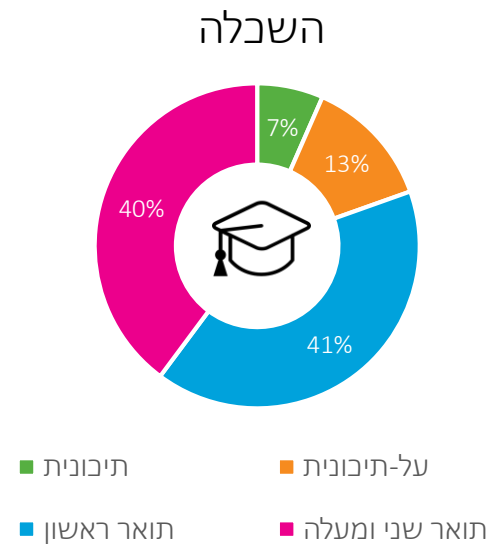
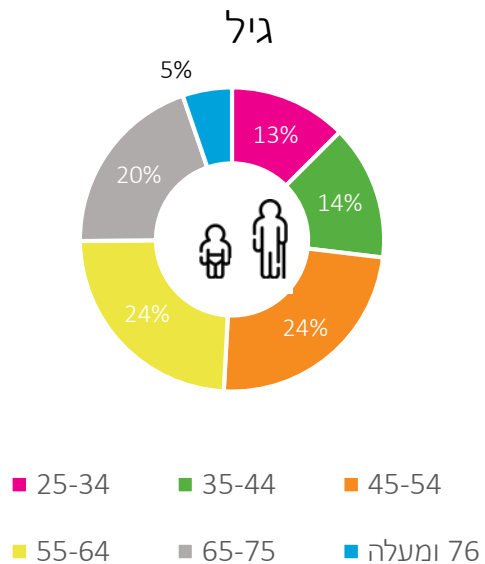
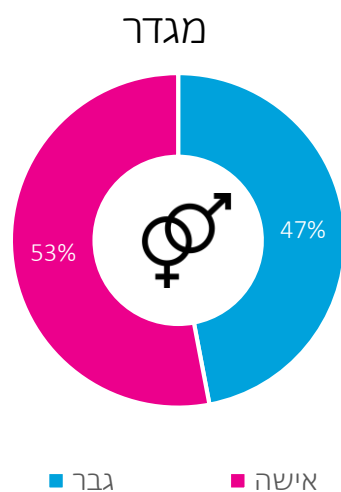
- הכרת ממצאי הסקר של מדד הקהילתיות
- עיבוד נתונים וסימון פערים
- בחירת 2-3 נתיבי פעולה בעלי אימפקט וישימות

החברה למתנ"סים

כוכב יאיר-צור יגאל

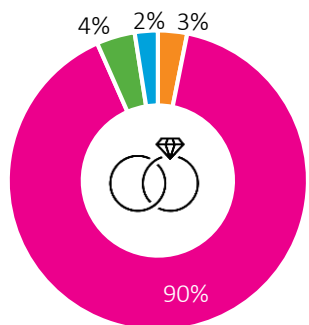
מאפיינים סוציודמוגרפיים של המשיבים (N=628)

* הנתונים מושקלו לפי התפלגות הגילאים והמגדר באוכלוסיה

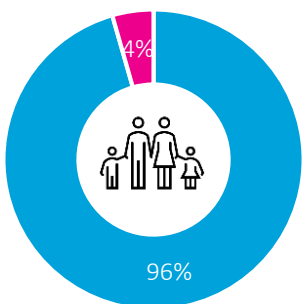
מאפיינים סוציודמוגרפיים של המשיבים (N=628)

מצב משפחתי

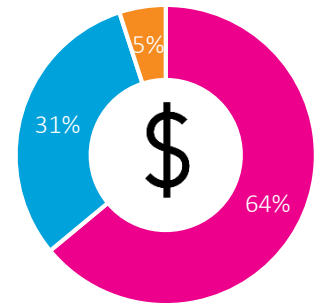
■ אלמן ■ גרוש ■ נשוי ■ רווק

ילדים

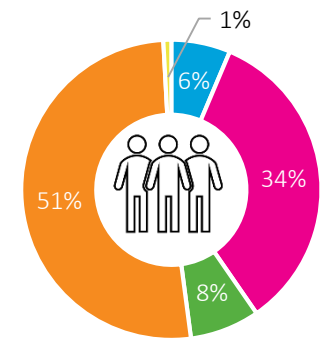
■ הורים ■ לא הורים

מצב כלכלי

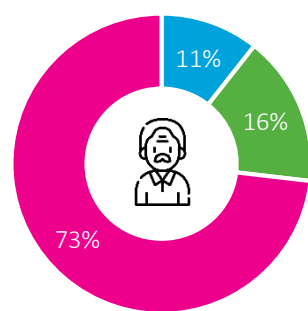
■ מעל הממוצע ■ ממוצע ■ מתחת לממוצע

מוצא

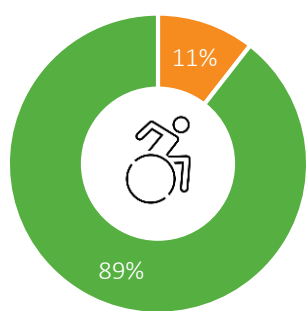
■ מזרחי ■ אשכנזי ■ מעורב ■ ישראלי ■ אחר

וותק

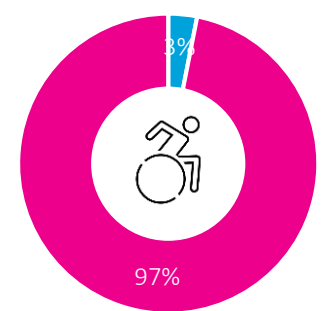
■ עד שנתיים ■ 3-10 שנים ■ מעל 10 שנים

מוגבלות- בן משפחה

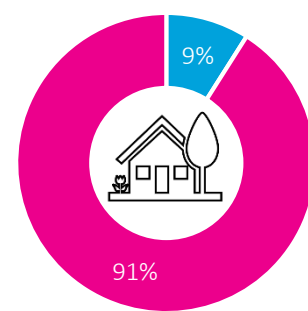
■ אחד מבני המשפחה מתמודד עם מגבלה
■ אין מגבלה

מוגבלות- משיב

■ מתמודד עם מגבלה ■ ללא מגבלה

יליד הישוב

■ כן ■ לא

מחויבות

מידת הנכונות והיכולת של הפרט בקהילה לפעול למען טובת הכלל

אמון והדדיות

הנכונות של יחידים לתמוך ולסייע לאחרים במרחב הקהילתי ללא תלות בהיכרות אישית וללא ציפייה לתמורה מיידית, מתוך אמונה בנורמות המשותפות של חברי הקהילה

משמעותיות

המידה בה הפרט מרגיש בעל ערך ומשפיע בקהילתו

קהילתיות היא מצב בו אנשים החולקים מרחב גיאוגרפי פועלים יחד זה למען זה ולמען המקום, מכוננים יחסים של אמון וערבות הדדית באופן שגורם להם להרגיש בעלי ערך והשפעה ולחוש גאווה מקומית

שייכות

המידה בה פרטים מרגישים כי הקהילה היא חלק חשוב מזהותם, חשים זיקה וגאווה וחולקים נרטיב משותף

פעולה קולקטיבית

הנכונות והיכולת לפעול ביחד מתוך הסכמה לקידום מטרות קהילתיות ופתרון בעיות משותפות

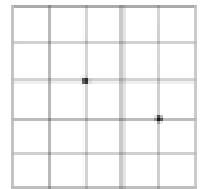
חיבוריות

כמות, איכות וגיוון הקשרים החברתיים בין פרטים בקהילה ומידת השימוש בהם

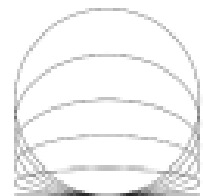
הישראלים חזקים בממדים האישיים והבינאישיים של הקהילתיות

לרוחב קבוצות חברתיות בישראל ניכרת קהילתיות חזקה בממדים הרגשיים-אישיים (שייכות) ובתמיכה והסיוע הבינאישי בתוך הקהילה (אמון והדדיות ומחויבות)

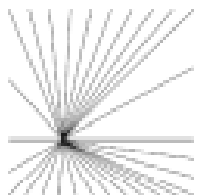
הישראלים חלשים בהיבטים הקבוצתיים של קהילתיות

ציוני הקהילתיות נמוכים באופן עקבי בממדים הקשורים לחוללות קולקטיבית. תפיסת המסוגלות של הקהילה לפעול במשותף (פעולה קולקטיבית) אינה חזקה, ותפיסת יכולת ההשפעה האישית בתוך הקהילה (משמעותיות) היא חלשה במיוחד.

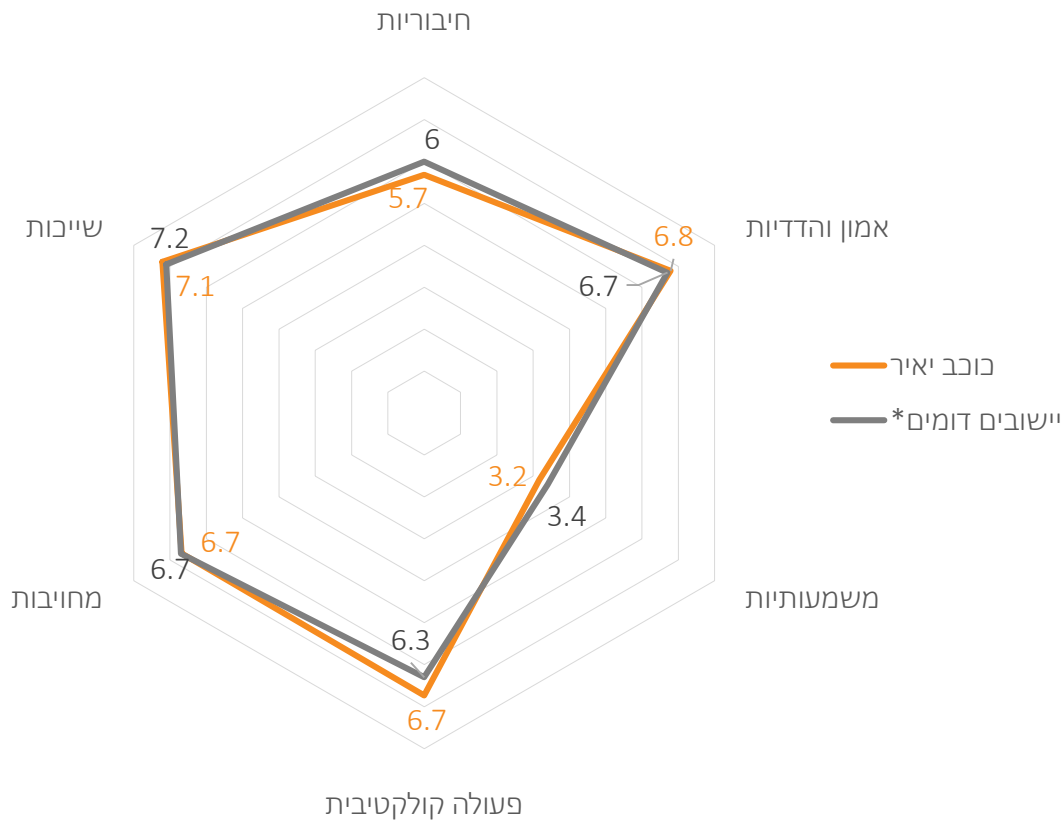
ההבדלים בין יחידים גדולים מההבדלים בין יישובים

למרות שקהילתיות היא מאפיין של קהילות וניתן היה לצפות להבדלים משמעותיים בין יישובים, ההבדלים הללו הם קטנים, בעוד שההבדלים בין פרטים בתוך היישובים משמעותיים הרבה יותר

תפיסת קהילתיות: התמונה הגדולה

לשאלות
המרכיבות
את הממדים
לחץ כאן

מדד הקהילתיות
6.0

ממוצע המדד ביישובים דומים לך*

6.0

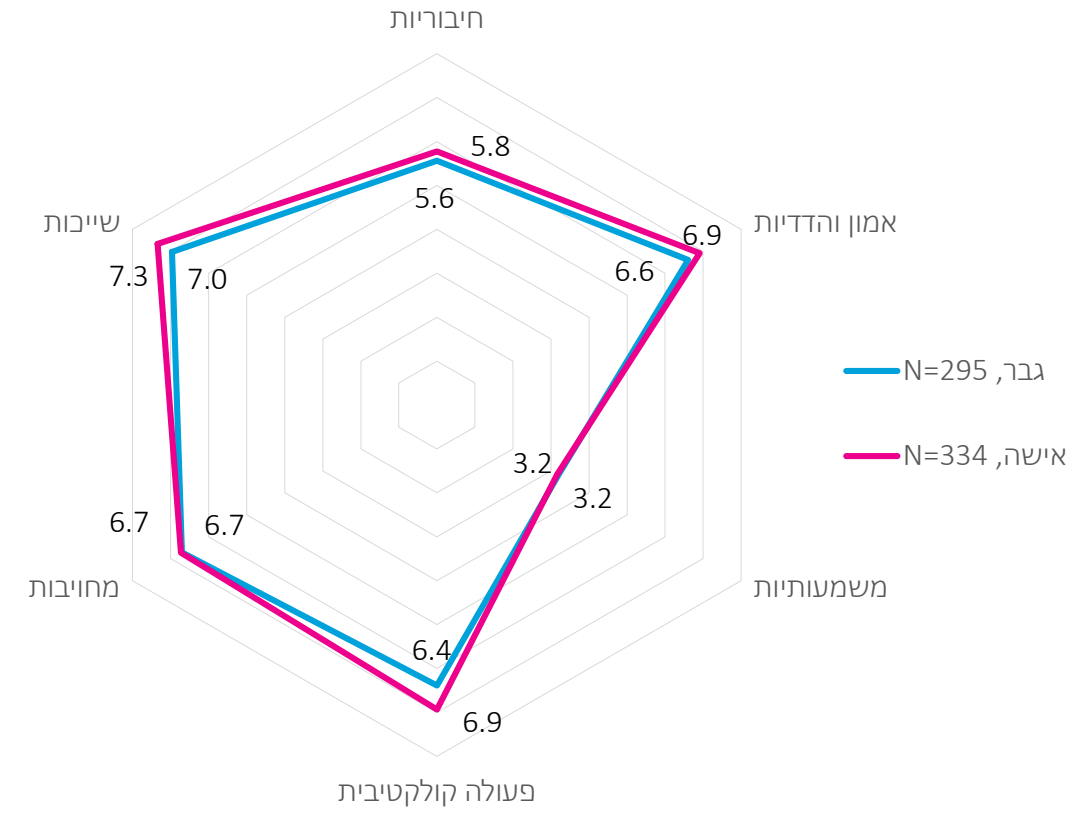
* 13 יישובים עירוניים יהודים, בגודל בינוני (5,000 עד 20,000 תושבים).

תפיסת קהילתיות: לפי מין

פערים בין הקבוצות בממדי הקהילתיות

שייכות	מחויבות	פעולה קולקטיבית	משמעותיות	אמון והדדיות	חיבוריות	
-	-	נשים	-	-	-	גבוה משאר הקבוצות
-	-	גברים	-	-	-	נמוך משאר הקבוצות

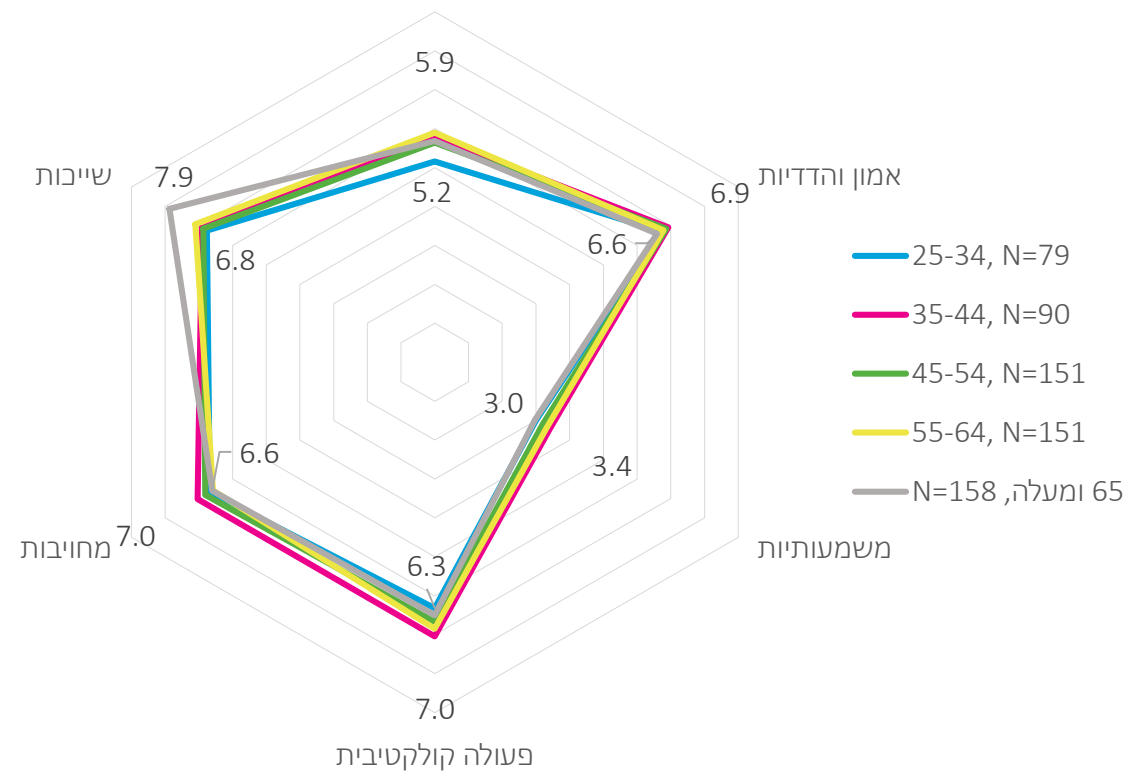
תפיסת קהילתיות: לפי גיל

חיבוריות

פערים בין הקבוצות בממדי הקהילתיות

שייכות	מחויבות	פעולה קולקטיבית	משמעותיות	אמון והדדיות	חיבוריות	
65 ומעלה	-	-	-	-	-	גבוה משאר הקבוצות
-	-	-	-	-	25-34	נמוך משאר הקבוצות

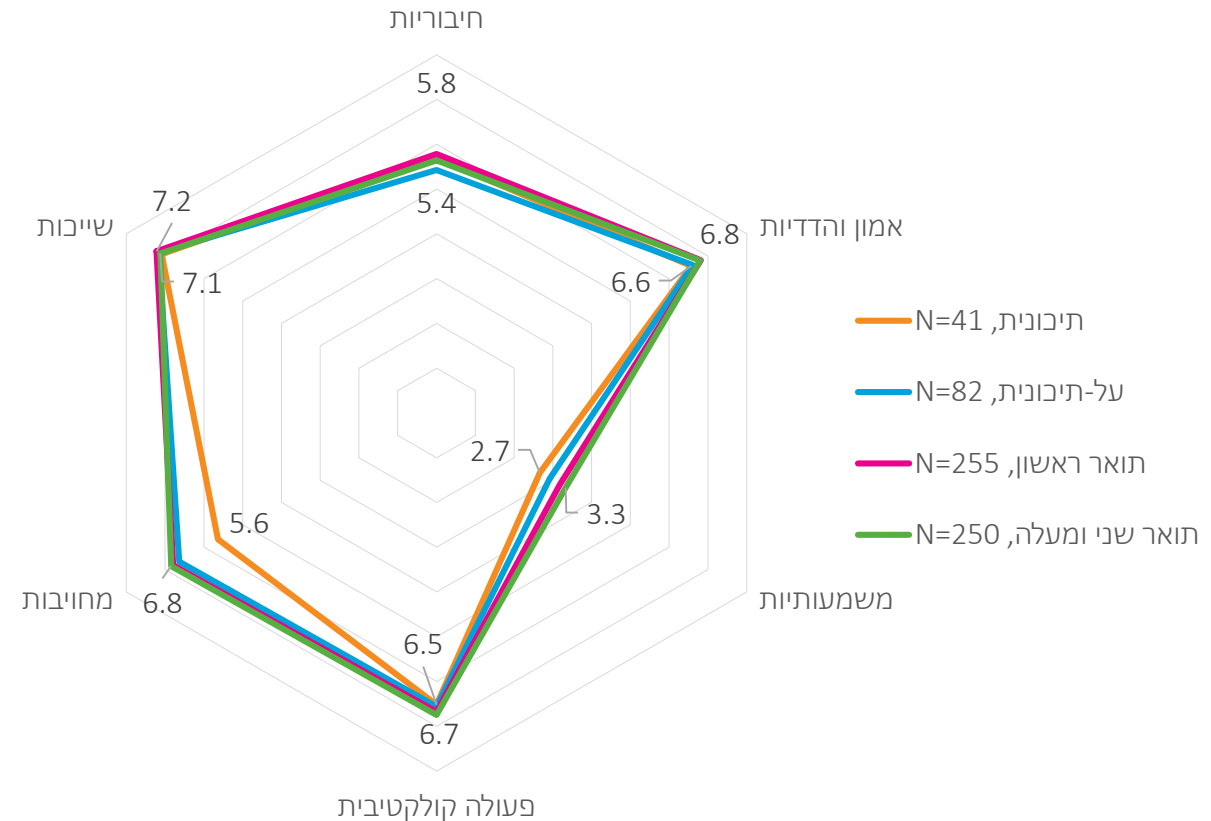

תפיסת קהילתיות: השכלה

פערים בין הקבוצות בממדי הקהילתיות

שייכות	מחויבות	פעולה קולקטיבית	משמעותיות	אמון והדדיות	חיבוריות	
-	-	-	-	-	-	גבוה משאר הקבוצות
-	תיכונית	-	-	-	-	נמוך משאר הקבוצות

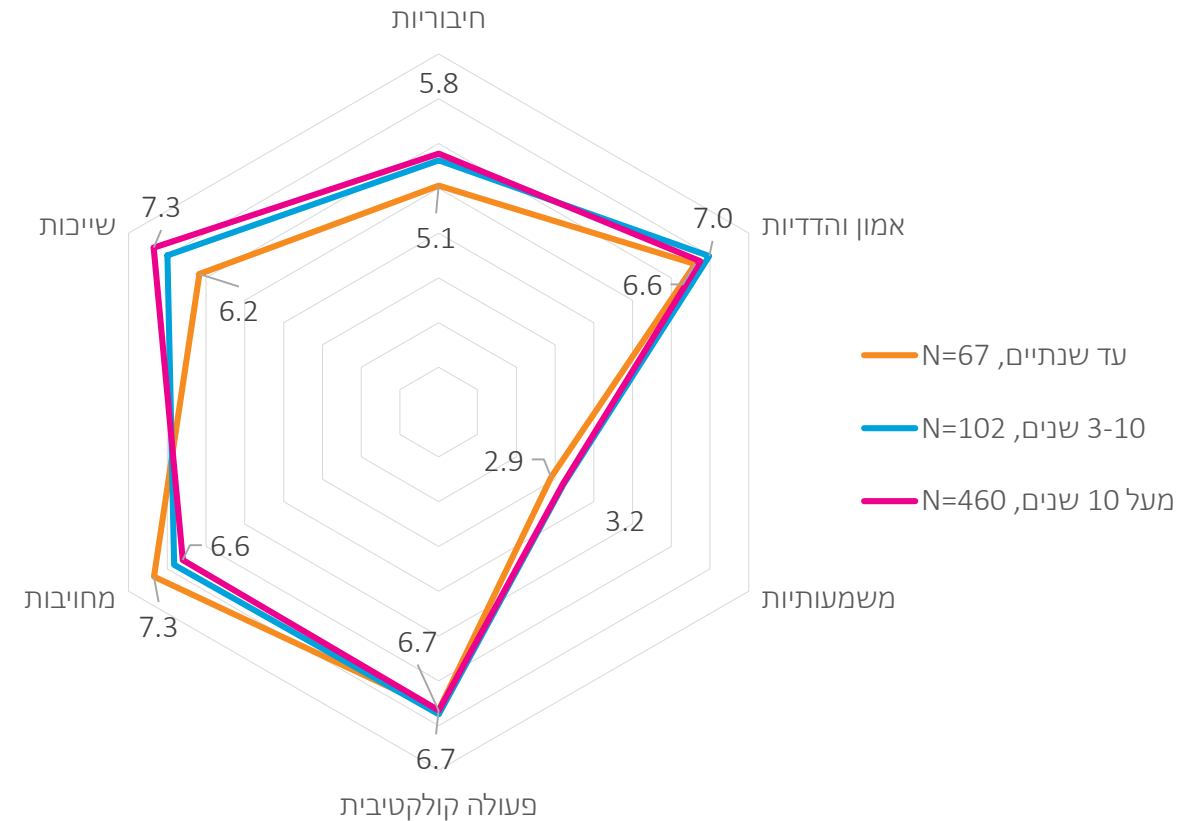

תפיסת קהילתיות: וותק

פערים בין הקבוצות בממדי הקהילתיות

שייכות	מחויבות	פעולה קולקטיבית	משמעותיות	אמון והדדיות	חיבוריות	
מעל 10 שנים	עד שנתיים	-	-	-	-	גבוה משאר הקבוצות
עד שנתיים	-	-	-	-	עד שנתיים	נמוך משאר הקבוצות

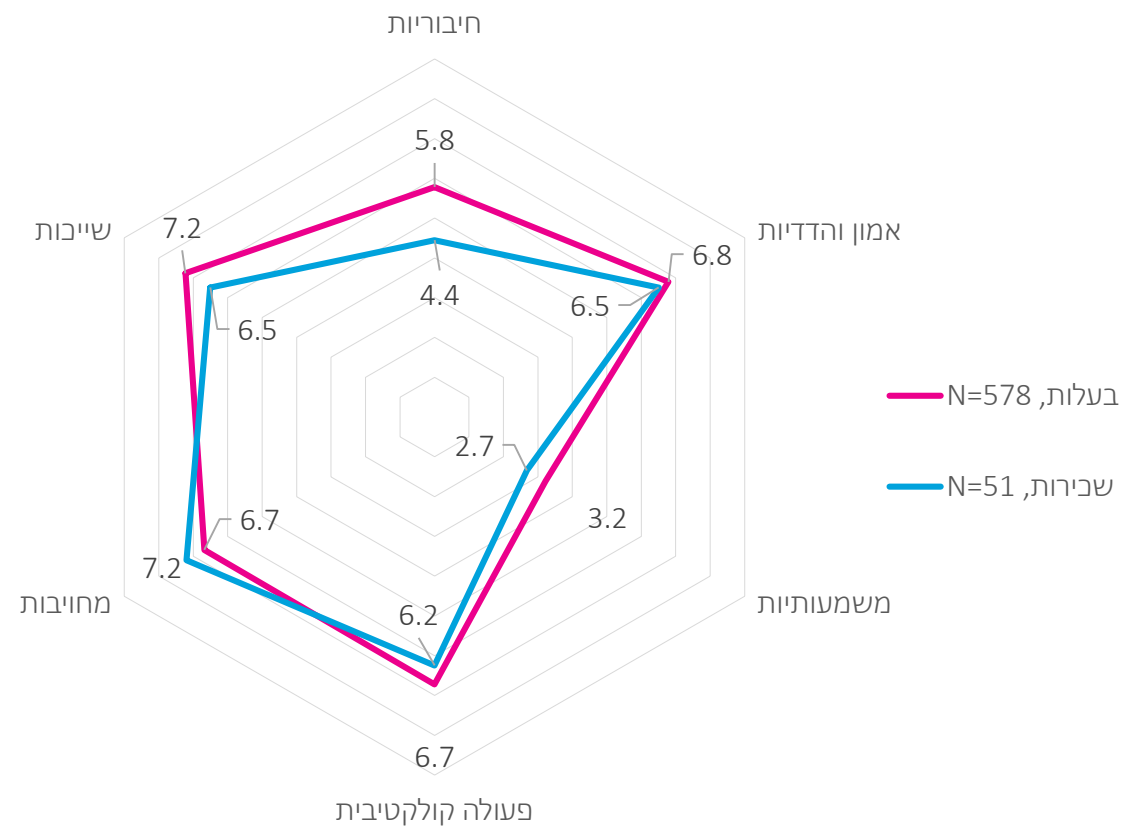

תפיסת קהילתיות: שכירות/ בעלות

פערים בין הקבוצות בממדי הקהילתיות

שייכות	מחויבות	פעולה קולקטיבית	משמעותיות	אמון והדדיות	חיבוריות	
בעלות	שכירות	-	בעלות	-	בעלות	גבוה משאר הקבוצות
שכירות	בעלות	-	שכירות	-	שכירות	נמוך משאר הקבוצות

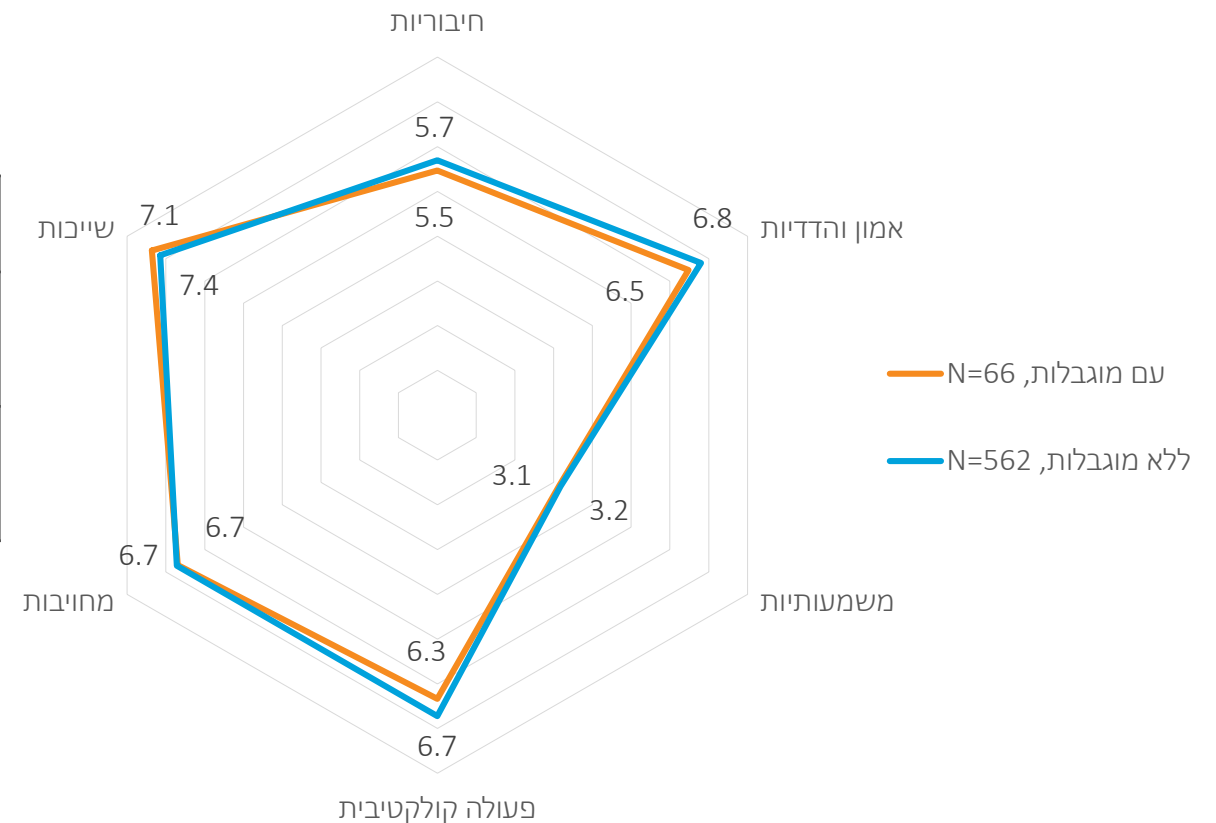

תפיסת קהילתיות: התמודדות עם מוגבלות - משפחה

פערים בין הקבוצות בממדי הקהילתיות

שייכות	מחויבות	פעולה קולקטיבית	משמעותיות	אמון והדדיות	חיבוריות	
-	-	-	-	-	-	גבוה משאר הקבוצות
-	-	-	-	-	-	נמוך משאר הקבוצות

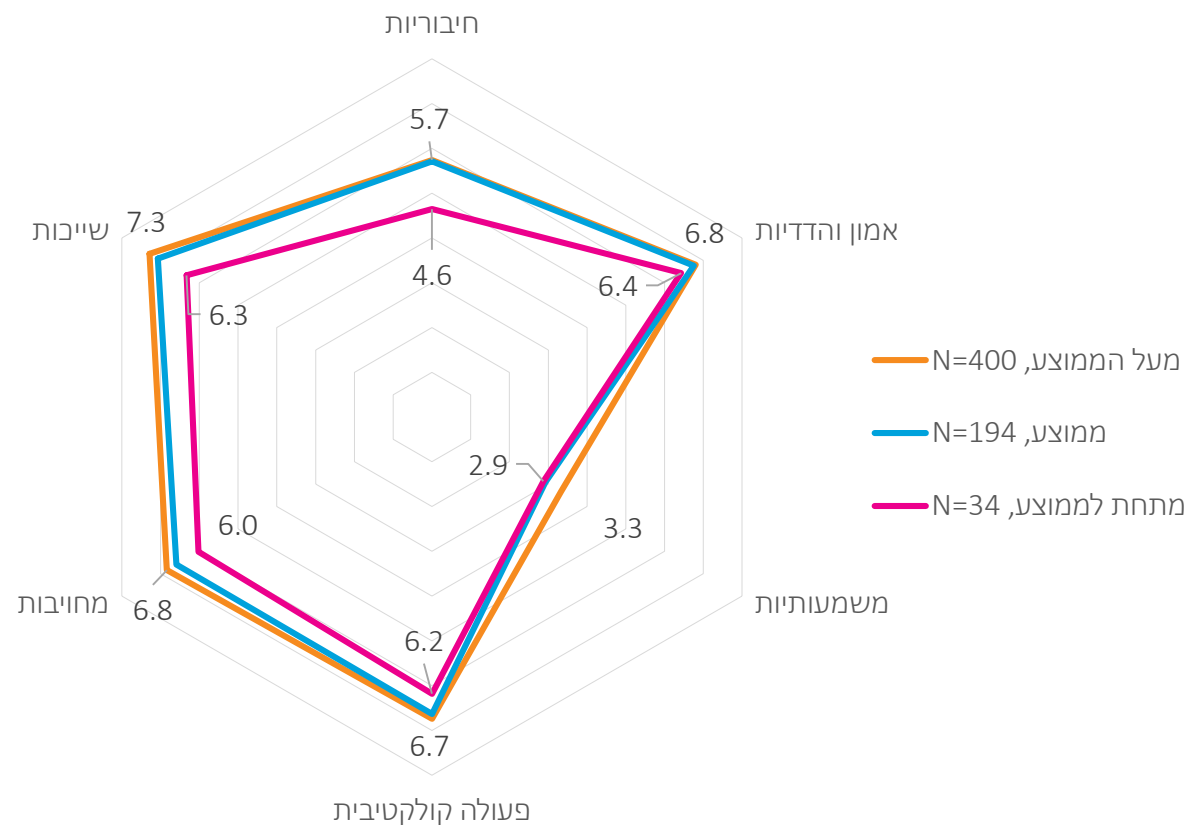

תפיסת קהילתיות: מצב כלכלי

פערים בין הקבוצות בממדי הקהילתיות

שייכות	מחויבות	פעולה קולקטיבית	משמעותיות	אמון והדדיות	חיבוריות	
מעל הממוצע	מעל הממוצע	-	-	-	מעל הממוצע	גבוה משאר הקבוצות
מתחת לממוצע	מתחת לממוצע	מתחת לממוצע	-	-	מתחת לממוצע	נמוך משאר הקבוצות

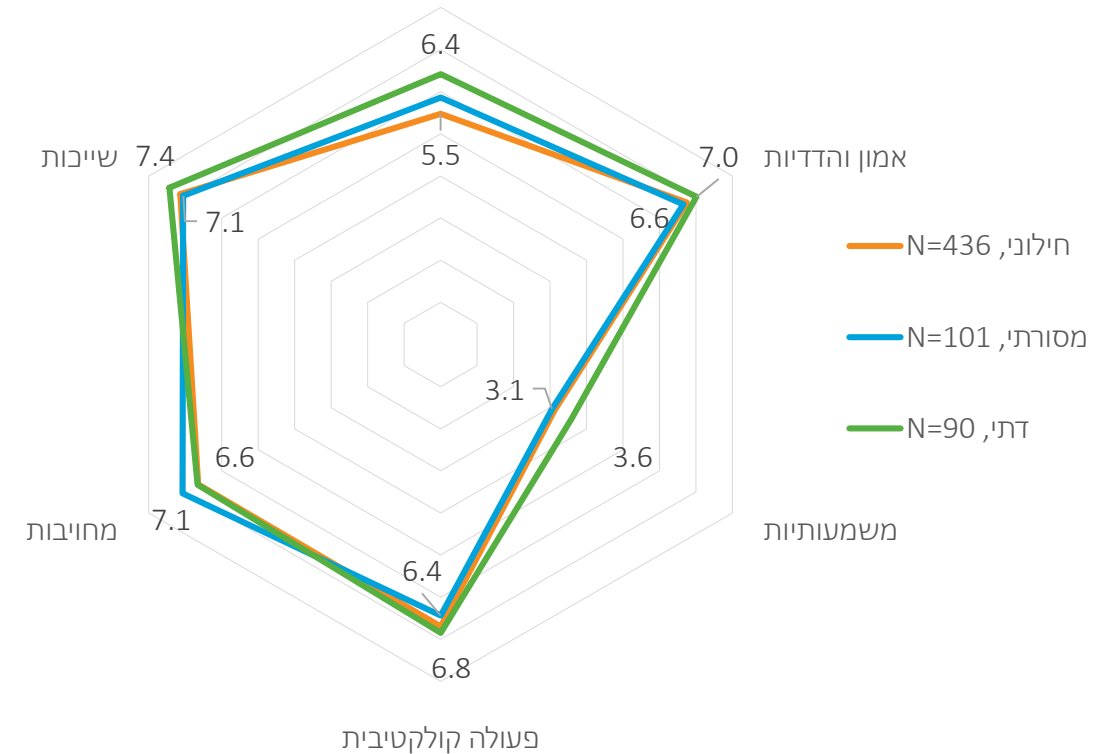

תפיסת קהילתיות: דתיות

פערים בין הקבוצות בממדי הקהילתיות

שייכות	מחויבות	פעולה קולקטיבית	משמעותיות	אמון והדדיות	חיבוריות	
-	-	-	-	-	דתי	גבוה משאר הקבוצות
-	-	-	-	-	חילוני	נמוך משאר הקבוצות

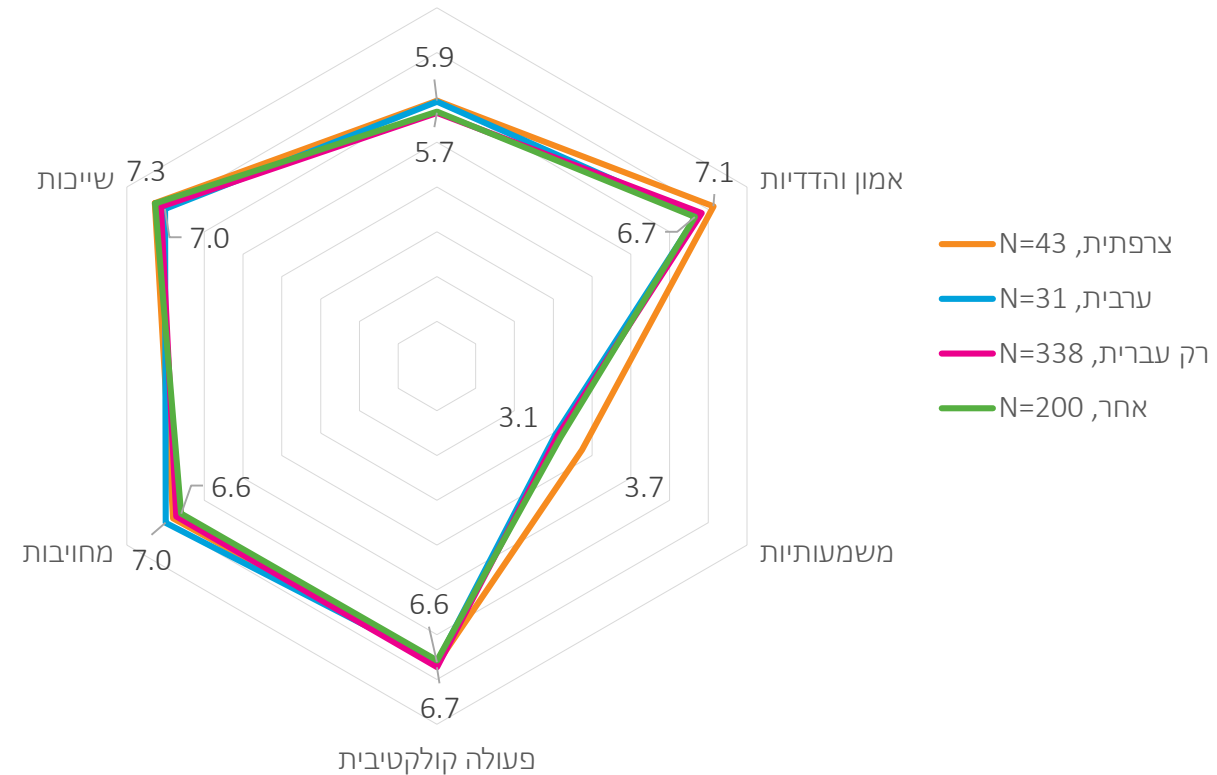
תפיסת קהילתיות: שפה נוספת בבית ההורים

חיבוריות

פערים בין הקבוצות בממדי הקהילתיות

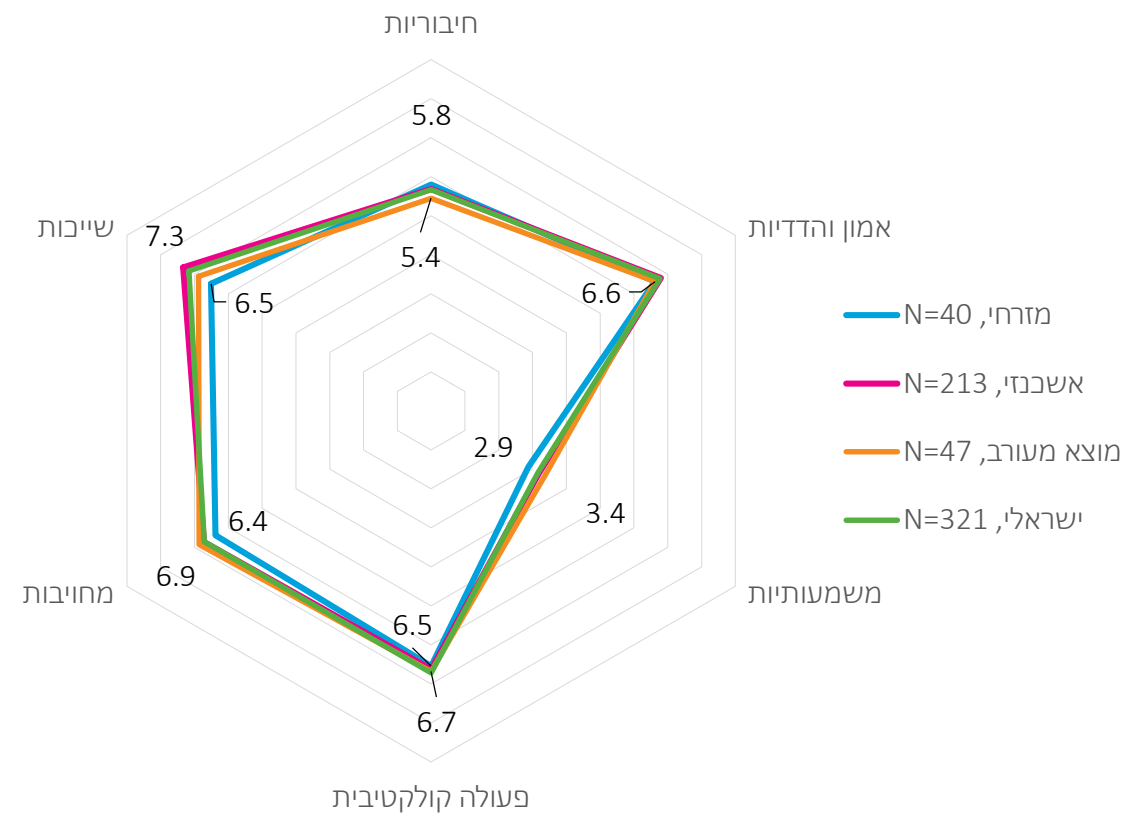
שייכות	מחויבות	פעולה קולקטיבית	משמעותיות	אמון והדדיות	חיבוריות	
-	-	-	צרפתית	-	-	גבוה משאר הקבוצות
-	-	-	-	-	-	נמוך משאר הקבוצות

תפיסת קהילתיות: מוצא

שייכות	מחויבות	פעולה קולקטיבית	משמעותיות	אמון והדדיות	חיבוריות	
-	-	-	-	-	-	גבוה משאר הקבוצות
מזרחי	-	-	-	-	-	נמוך משאר הקבוצות

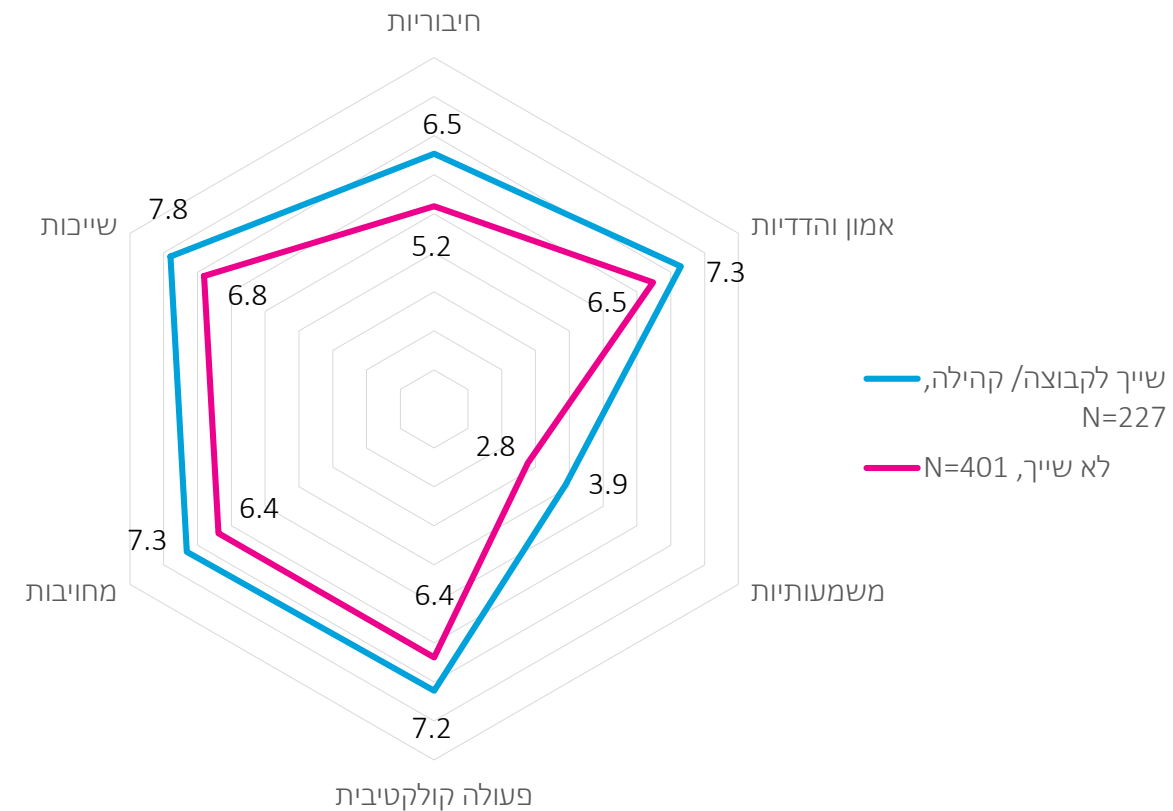

תפיסת קהילתיות: שייכות לקבוצה חברתית

פערים בין הקבוצות בממדי הקהילתיות

שייכות	מחויבות	פעולה קולקטיבית	משמעותיות	אמון והדדיות	חיבוריות	
שייך לקבוצה	שייך לקבוצה	שייך לקבוצה	שייך לקבוצה	שייך לקבוצה	שייך לקבוצה	גבוה משאר הקבוצות
לא שייך	לא שייך	לא שייך	לא שייך	לא שייך	לא שייך	נמוך משאר הקבוצות

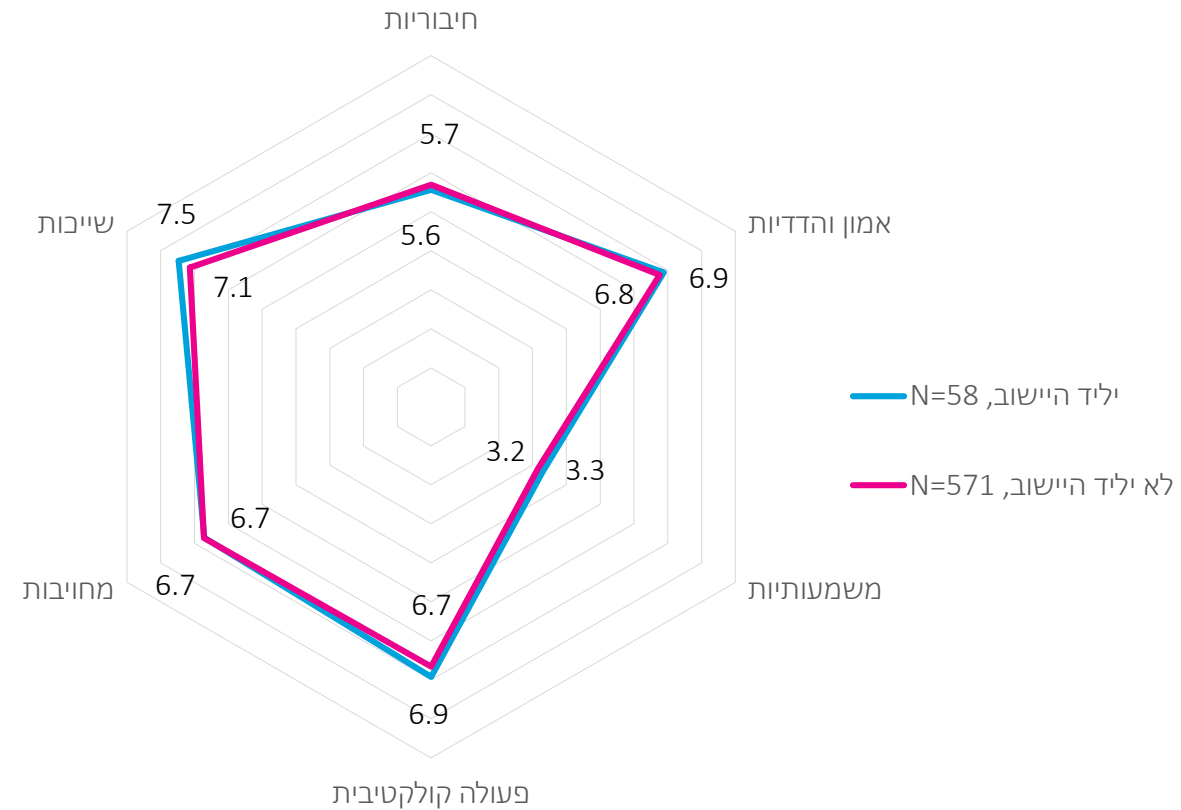

תפיסת קהילתיות: יליד היישוב

פערים בין הקבוצות בממדי הקהילתיות

שייכות	מחויבות	פעולה קולקטיבית	משמעותיות	אמון והדדיות	חיבוריות	
-	-	-	-	-	-	גבוה משאר הקבוצות
-	-	-	-	-	-	נמוך משאר הקבוצות

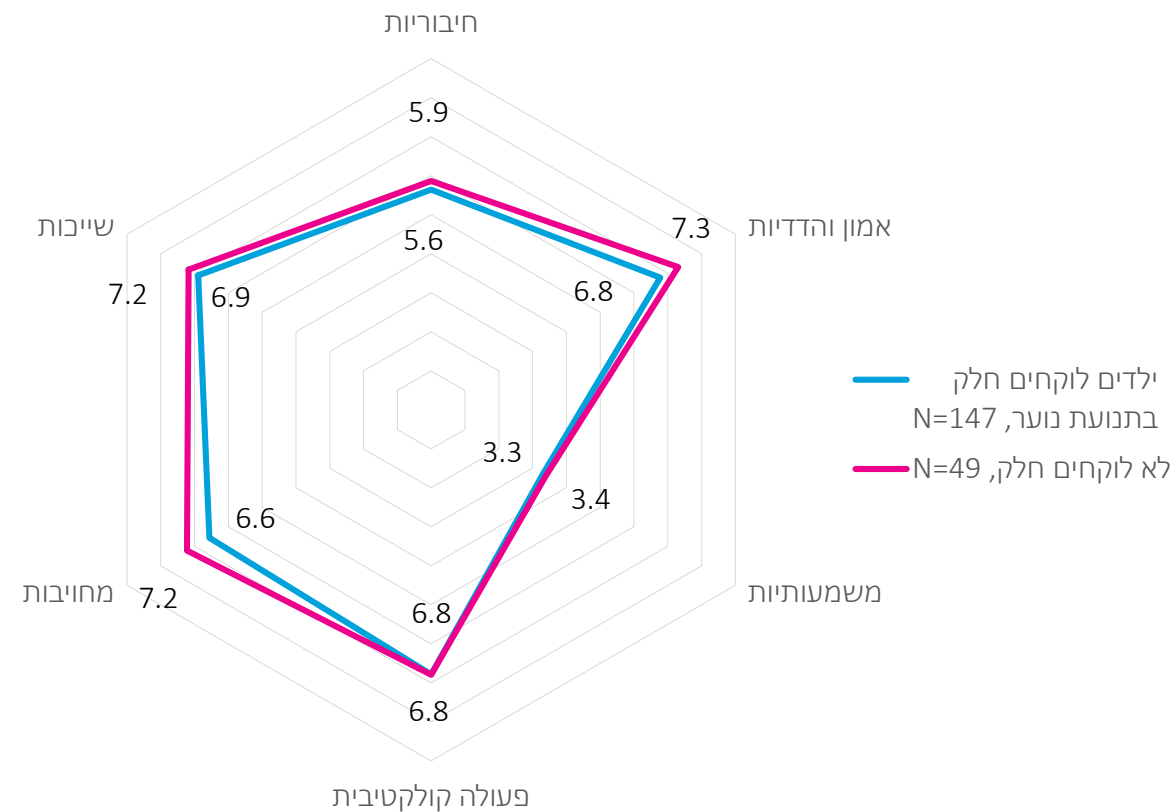

תפיסת קהילתיות: האם ילדיך לוקחים חלק בתנועת נוער

(מבין המשיבים שיש להם ילדים בגילאי 7-18)

פערים בין הקבוצות בממדי הקהילתיות

שייכות	מחויבות	פעולה קולקטיבית	משמעותיות	אמון והדדיות	חיבוריות	
-	לא לוקחים חלק	-	-	לא לוקחים חלק	-	גבוה משאר הקבוצות
-	לוקחים חלק	-	-	לוקחים חלק	-	נמוך משאר הקבוצות

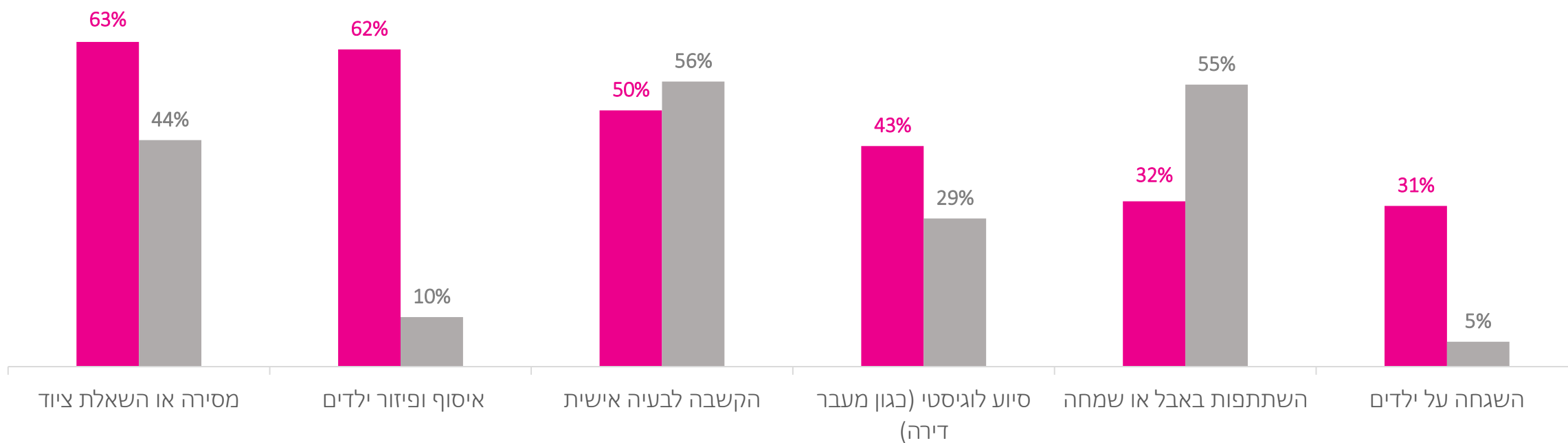
קשרים בין תפיסות והתנהגויות (קורלציות)

השתתפות באירועים	פעולות לקידום האזור	עזרה לשכנים צריכת שירותים	אינטראקציות עם בני השכונה	אמון	
	השתתפות באירועים צריכת שירותים	פעולות לקידום האזור	עזרה לשכנים	אינטראקציות עם בני השכונה	חיבוריות
השתתפות באירועים	עזרה לשכנים	פעולות לקידום האזור	צריכת שירותים	אינטראקציות עם בני השכונה	שייכות
השתתפות באירועים	צריכת שירותים	עזרה לשכנים	אינטראקציות עם בני השכונה	פעולות לקידום האזור	מחוייבות
השתתפות באירועים	צריכת שירותים	עזרה לשכנים	אינטראקציות עם בני השכונה	פעולות לקידום האזור	משמעותיות
פעולות לקידום האזור	השתתפות באירועים	צריכת שירותים	עזרה לשכנים	אינטראקציות עם בני השכונה	פעולה קולקטיבית

התנהגויות קהילתיות: עזרה לשכנים לפי הורים לילדים

ב-12 החודשים האחרונים, אילו מבין הדברים הבאים עשית עבור השכנים שאינם קרובי משפחה?

שיעור המשיבים שביצעו את הפעולה

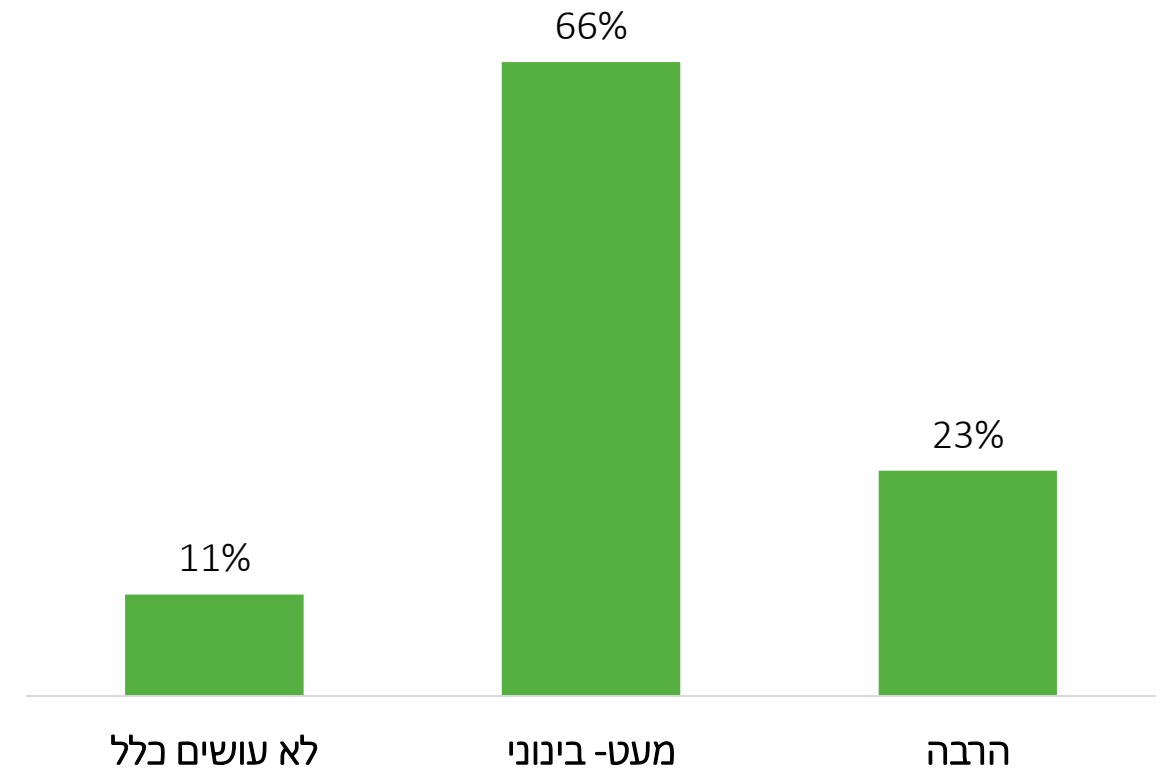
■ N=304 הורים לילדים מתחת לגיל 18 ■ N=325 שאר המשיבים

התנהגויות קהילתיות: עזרה לשכנים

מי עוזר יותר לשכנים, ומי פחות?

שכיחות המשיבים לפי כמות פעולות שעשו בשנה

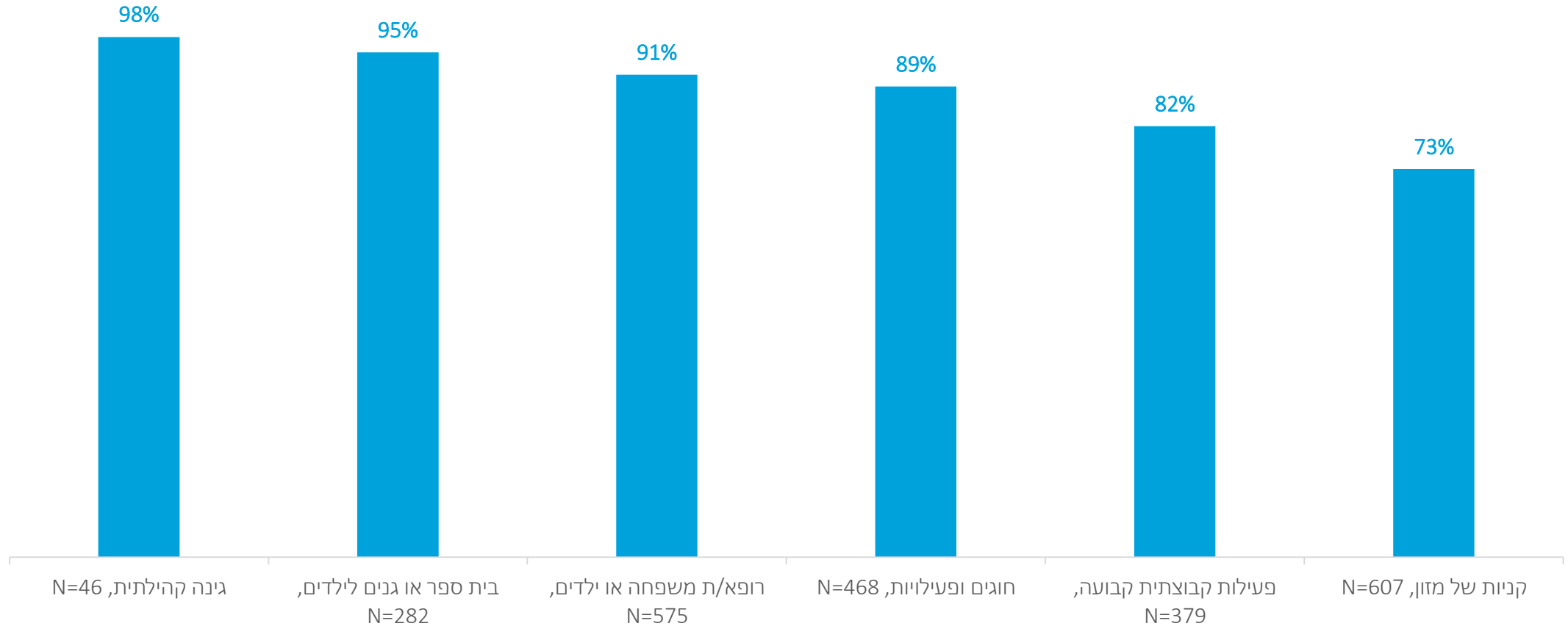
הרבה	לא עושים כלל	
-	-	דתיות
-	-	השכלה
35-44	-	גיל
-	גברים	מין
-	-	מצב כלכלי
-	מזרחים	מוצא- הגדרה עצמית
-	-	שפה נוספת
-	-	סוג בית
3-10 שנים	מעל 10 שנים	וותק
-	-	יליד היישוב
-	-	מוגבלות- בן משפחה

התנהגויות קהילתיות: צריכת שירותים

תושבים הצורכים את השירות במקום מגוריהם:

שיעור המשיבים הצורכים את השירות במקום המגורים*

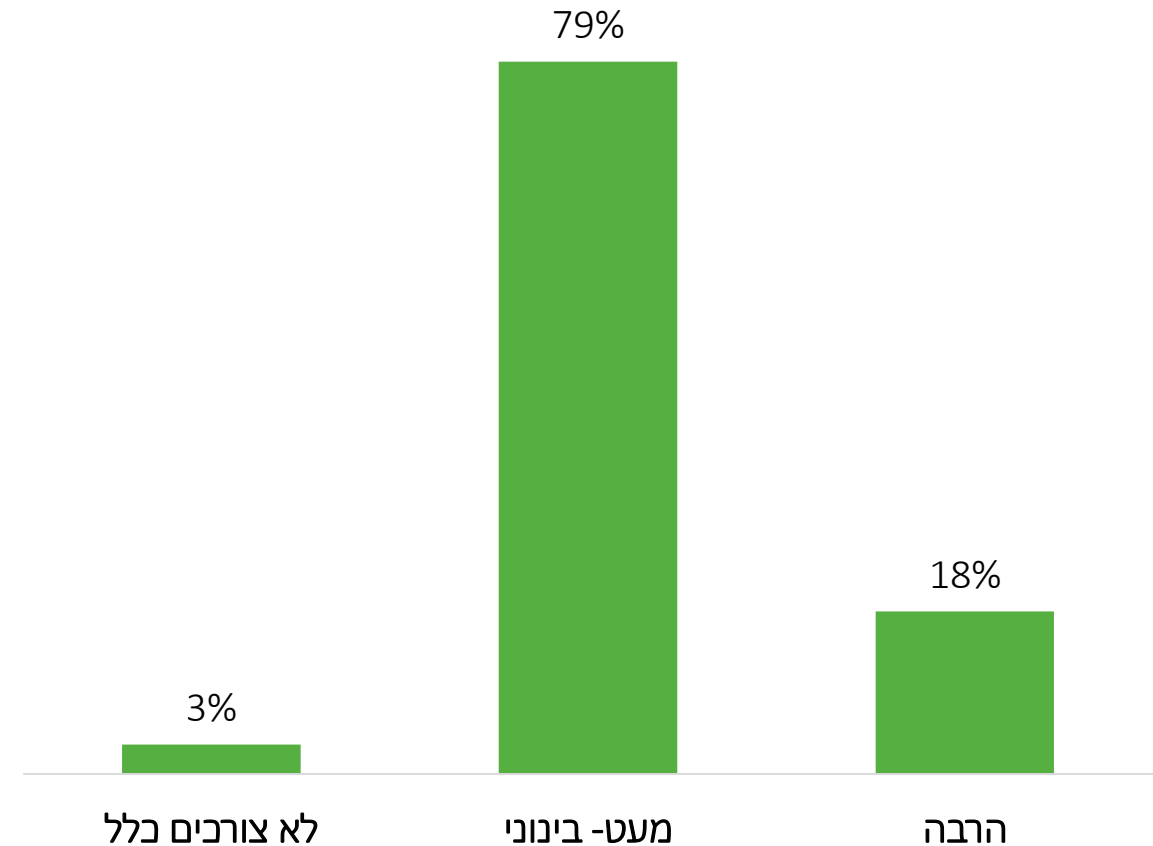

*הנתונים מחושבים על סמך התושבים שצרכים את השירות ושהוא זמין במקום מגוריהם, בניכוי המשיבים שהשירות אינו רלוונטי להם או שהשירות אינו זמין במקום מגוריהם. ה N ממנו מחושב האחוז מפורט לצד כל שירות.

מי צורך יותר שירותים במקום המגורים?*

הרבה	
-	דתיות
-	השכלה
35-54	גיל
-	מין
-	מצב כלכלי
-	מוצא- הגדרה עצמית
	שפה נוספת
-	סוג בית
3-10 שנים	וותק
-	יליד היישוב
-	מוגבלות- בן משפחה

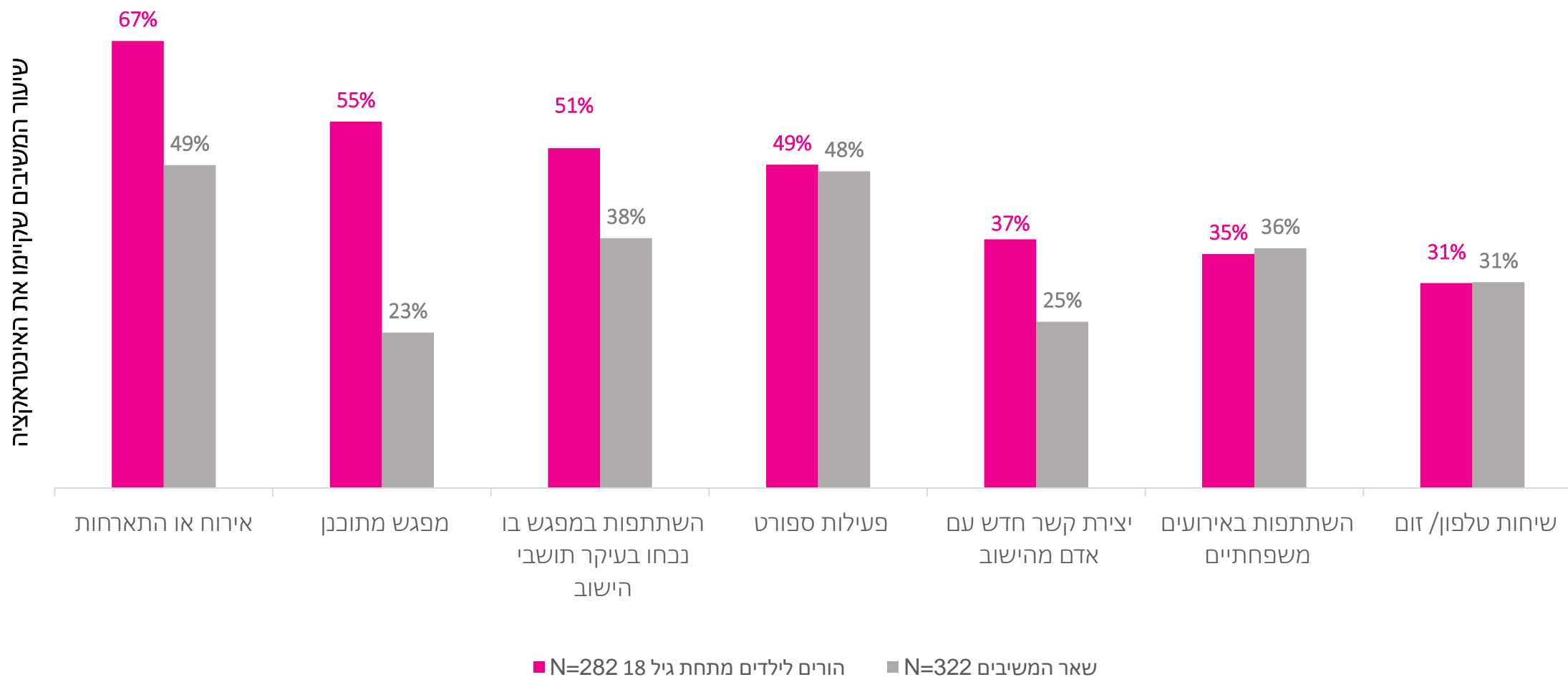
שכיחות המשיבים לפי כמות השירותים שצרכו במקום המגורים

*המשיבים שלא צורכים כלל שירותים במקום המגורים לא מאופיינים עקב מיעוט משיבים בקטגוריה

התנהגויות קהילתיות: אינטראקציות עם השכנים לפי הורים לילדים

אילו מהאינטראקציות הבאות קיימת בשנה האחרונה עם תושב השכונה שאינו בן משפחה קרוב?

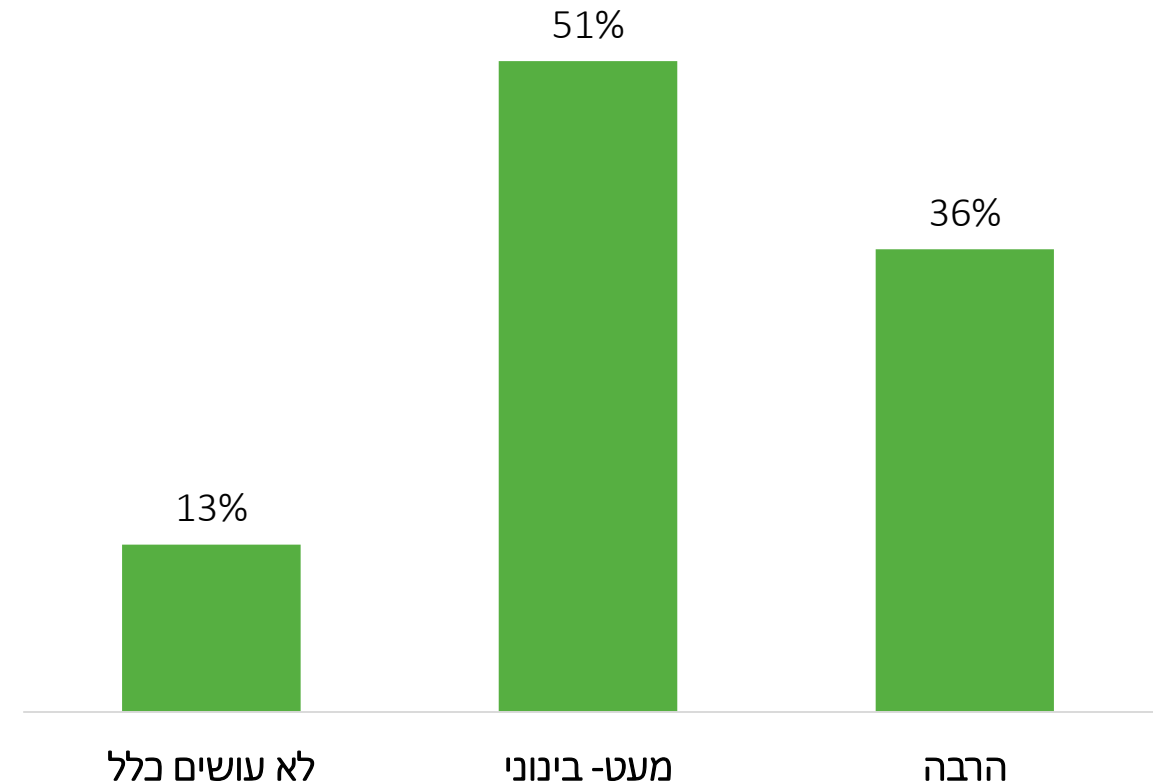

התנהגויות קהילתיות: אינטראקציות עם השכנים

מי מקיים יותר אינטראקציות עם השכנים, ומי פחות?

שכיחות המשיבים לפי כמות פעולות שעשו בשנה

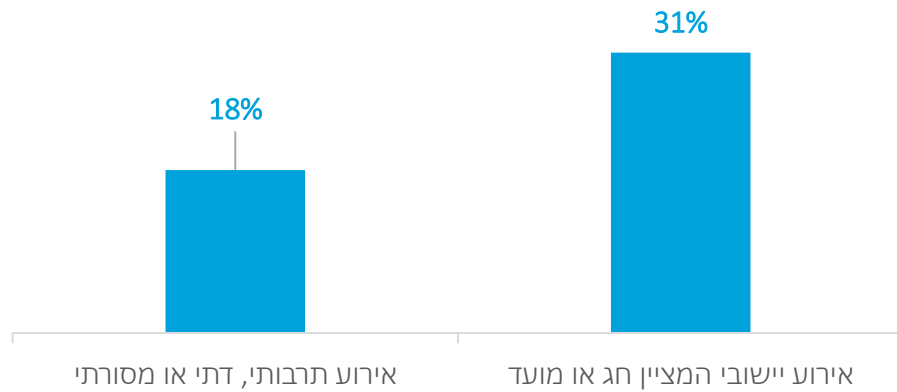
הרבה	לא עושים כלל	
-	-	דתיות
-	תיכונת	השכלה
-	-	גיל
-	גברים	מין
-	-	מצב כלכלי
-	-	מוצא- הגדרה עצמית
		שפה נוספת
-	-	סוג בית
3-10 שנים	מעל 10 שנים	וותק
-	-	יליד היישוב
-	-	מוגבלות- בן משפחה

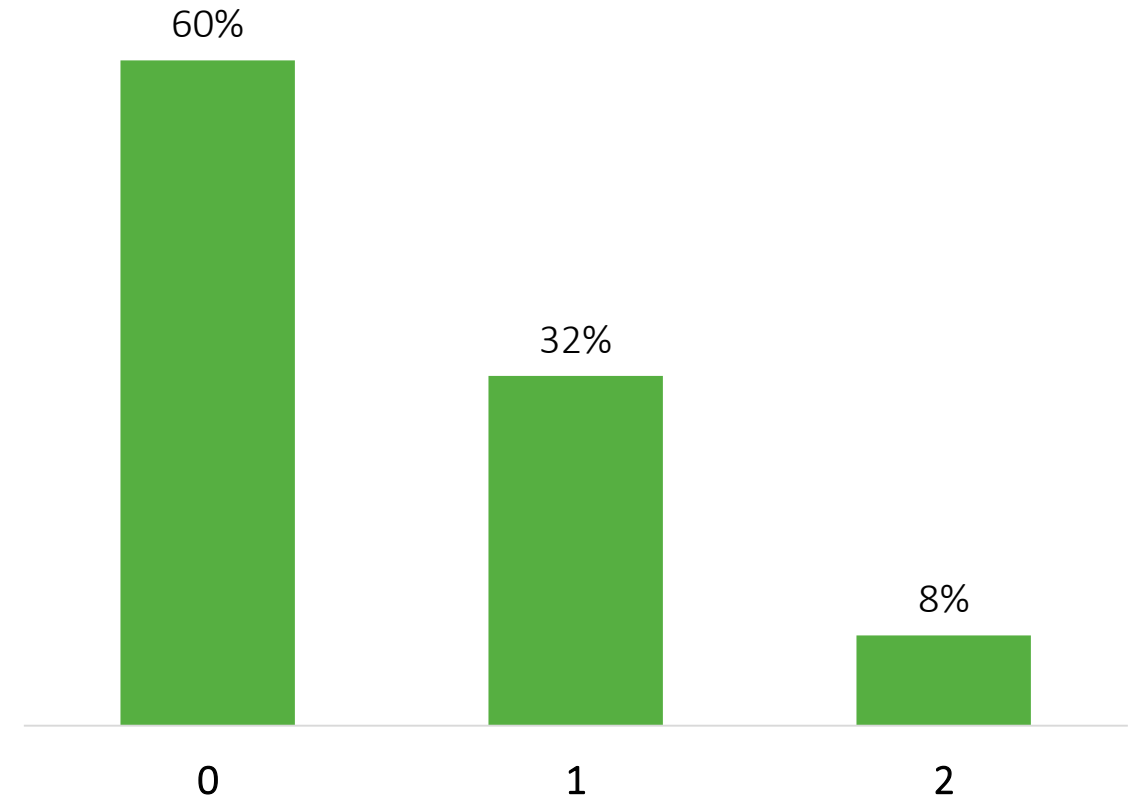
התנהגויות קהילתיות: השתתפות באירועים של קבוצות חוץ

באילו מהאירועים השכונתיים או ההתכנסויות הבאים של קבוצות שאתה לא משתייך אליהן, השתתפת בשנה האחרונה?

שיעור המשיבים שהשתתפו באירועים

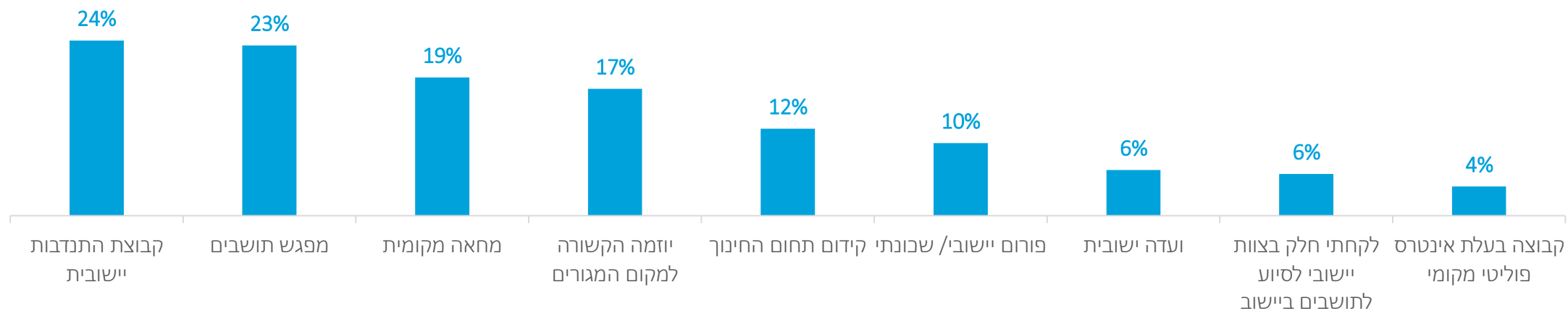
שכיחות המשיבים לפי כמות האירועים בהם השתתפו בשנה

התנהגויות קהילתיות: פעולות לקידום האזור

באלו מהפעילויות הבאות לקידום האזור בו אתה גר השתתפת בשנה האחרונה?

שיעור המשיבים שהשתתפו בפעילות לקידום האזור

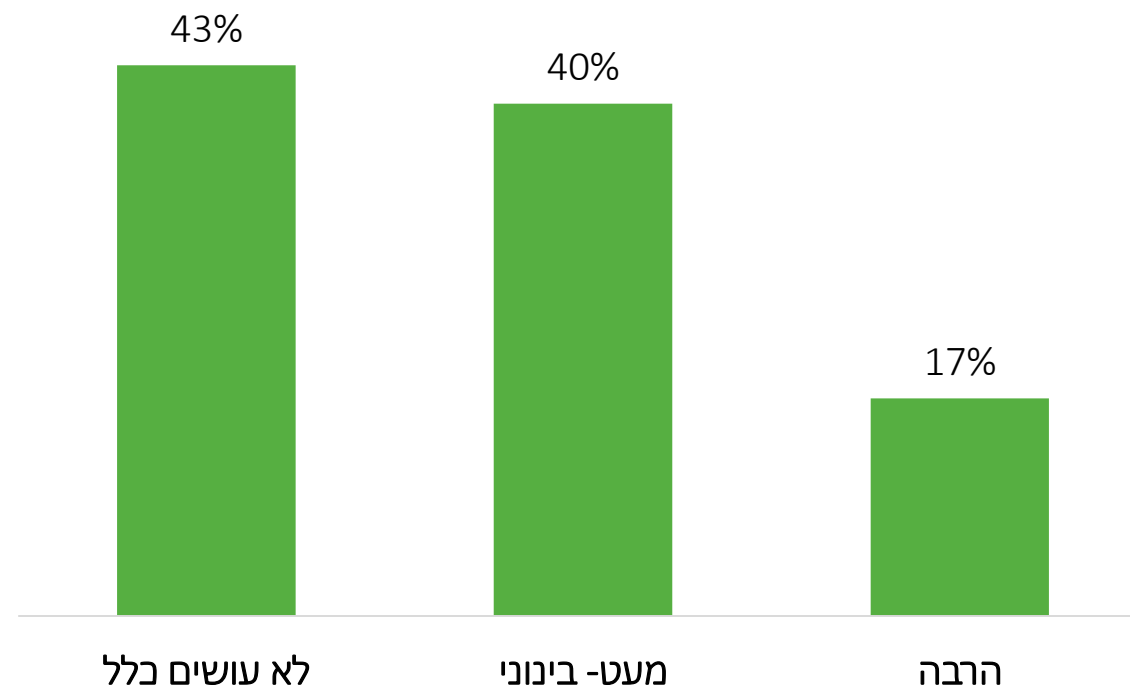

התנהגויות קהילתיות: פעולות לקידום האזור

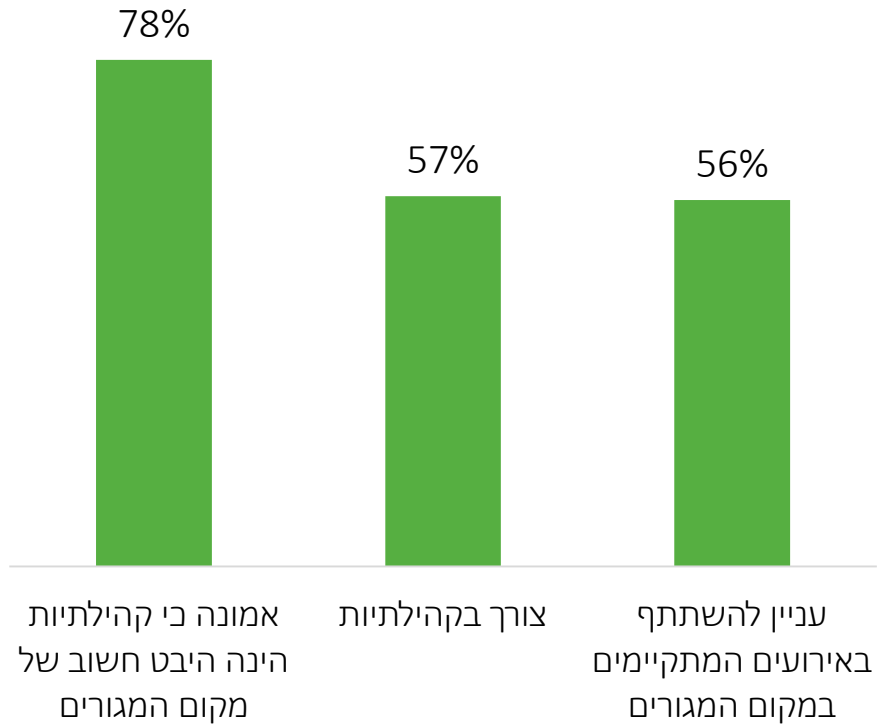
מי עושה יותר פעולות לקידום האזור, ומי פחות?

שכיחות המשיבים לפי כמות פעולות שעשו בשנה

הרבה	לא עושים כלל	
-	-	דתיות
-	-	השכלה
-	-	גיל
-	-	מין
-	-	מצב כלכלי
-	-	מוצא- הגדרה עצמית
-	-	שפה נוספת
-	-	סוג בית
-	-	וותק
-	-	יליד היישוב
-	-	מוגבלות- בן משפחה

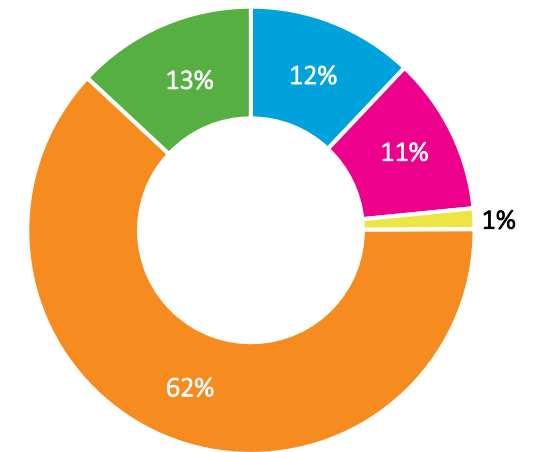

רצון בקהילתיות (במידה רבה - רבה מאוד)

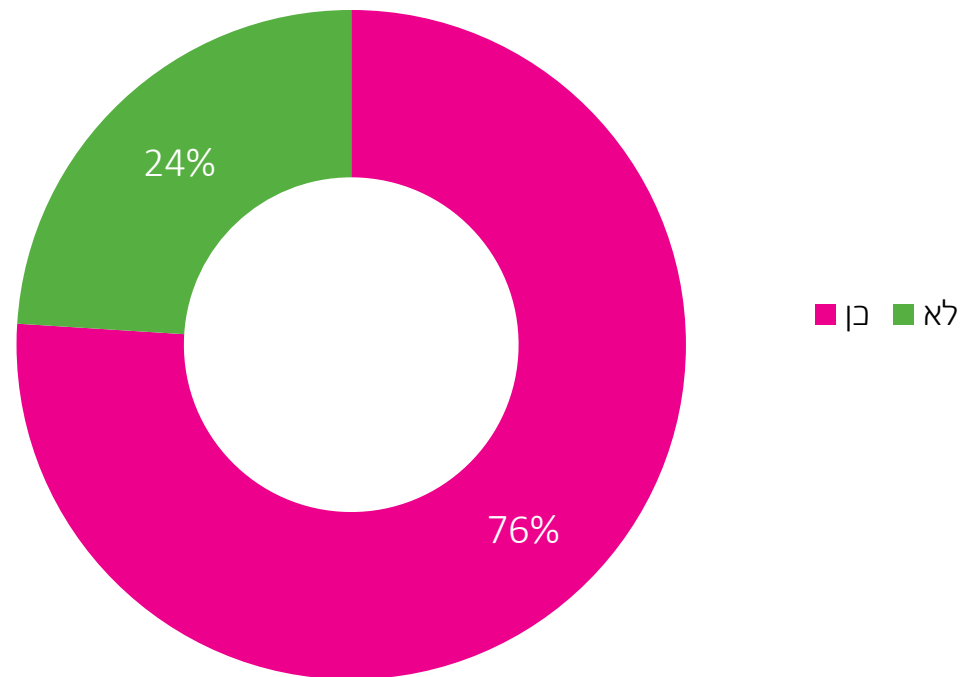

עם איזו מסגרת גיאוגרפית אתה הכי מזדהה?

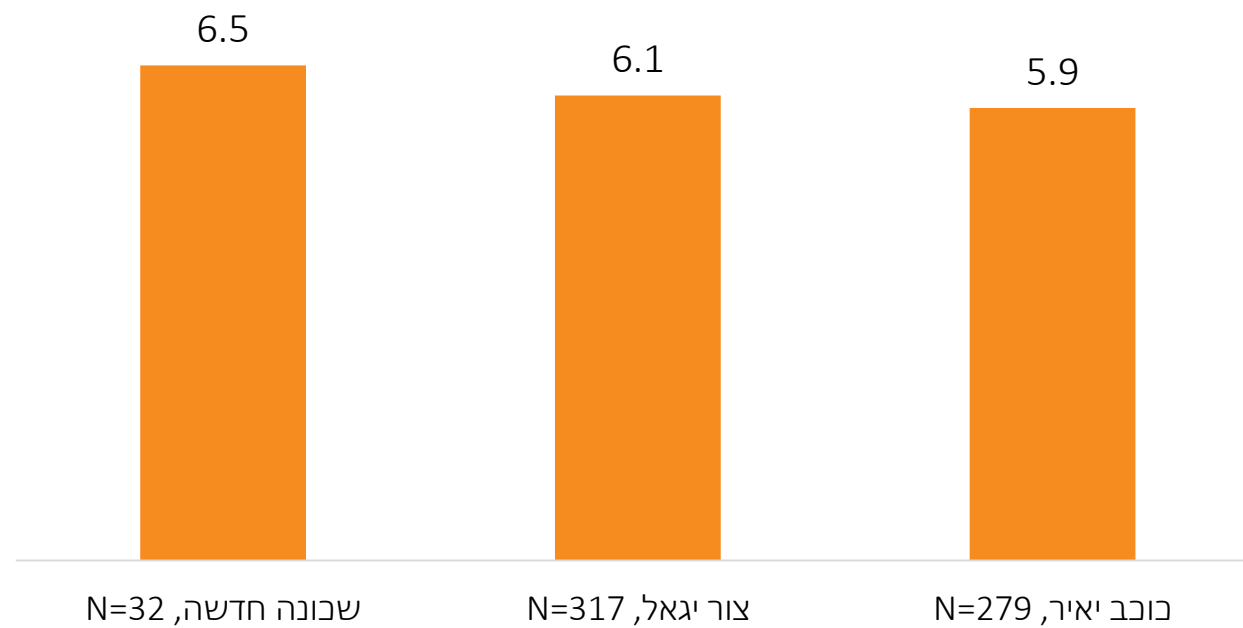
- השכונה שלי
- הרחוב שלי
- הבניין שלי
- הישוב שלי
- אף אחת מהמסגרות

האם ילדיך לוקחים חלק בתנועת נוער?
(מבין ההורים לילדים בגילאי 7-18)

ממוצע קהילתיות שכונתי

דיון בקבוצות – במה חשוב לטפל וכיצד

עבודה בקבוצות

שאלות עתיד ותכנון

- מה הפערים שנראים לנו חשובים וניתן לטפל בהם

שאלות חקר

- מה מתוך הממצאים מדבר את האתגר היישובי
- מה עשוי להסביר ממצא גבוה במיוחד
- מה עשוי להסביר ממצא נמוך במיוחד
- מה ראית בממצאים שלא ציפית לראות
- אילו מימדים בולטים במיוחד לחיוב לאורך התוצאות ואלו לשלילה?

שאלות הבנה

- מה משתקף לך מהממצאים כשאת/ה קוראת/ת לראשונה את המצגת
- מה גורם לך גאווה
- מה גורם לך אכזבה

תפיסת קהילתיות – שאלות בכל ממד

מחויבות

1. אני מרגיש/ה אחריות שמקום מגוריי יהיה מקום טוב לחיות בו
2. יש לי נכונות לקחת על עצמי משימות ותפקידים למען מקום מגוריי ותושביו
3. חשוב לי לתרום ולפעול למען המקום בו אני גר/ה
4. אכפת לי מהמקום בו אני גר/ה

משמעותיות

1. כתושב/ת יש לי יכולת להשפיע על הנעשה במקום בו אני גר/ה
2. אני מרגיש/ה שיש לי יכולת להשפיע על הארגונים במקום בו אני גר/ה
3. תושבים במקום בו אני גר/ה פונים אלי לקידום עניינים מקומיים
4. אני מעורב/ת בהחלטות ותהליכים לגבי המקום בו אני גר/ה
5. אני מרגיש/ה שהדעות והאינטרסים שלי חשובים למוסדות והארגונים הפועלים במקום בו אני גר/ה

אמון

1. אני מרגיש/ה שלאנשים במקום בו אני גר/ה אכפת ממני
2. אם תהיה לי בעיה, אנשים במקום בו אני גר/ה יתגייסו לעזור לי
3. אני עוזר/ת גם לאנשים שאני לא מכיר במקום בו אני גר/ה
4. אם משהו יקרה לי במקום בו אני גר/ה (נפילה, לדוגמא), אני יודע/ת שיהיה מישהו שיעזור לי
5. בזמני משבר, תושבי המקום יתגייסו למען התושבים הזקוקים לעזרה
6. אנשים במקום בו אני גר/ה יעזרו אחד לשני בעת הצורך ללא קשר למאפיינים שלהם (דת, מוצא, וותק וכד') או לקבוצות אליהם הם משתייכים

שייכות

1. אני מרגיש/ה שאני שייך/ת למקום בו אני גר/ה
2. אני גאה לספר לאנשים על המקום בו אני גר/ה
3. אני מקווה להמשיך לגור באותו אזור מגורים עוד זמן רב
4. אני מעדיף/ה לעשות את הפעילויות (פעילויות פנאי, צריכת שירותים כגון רפואה וכו.) שאני עושה דווקא במקום מגוריי ולא במקום אחר

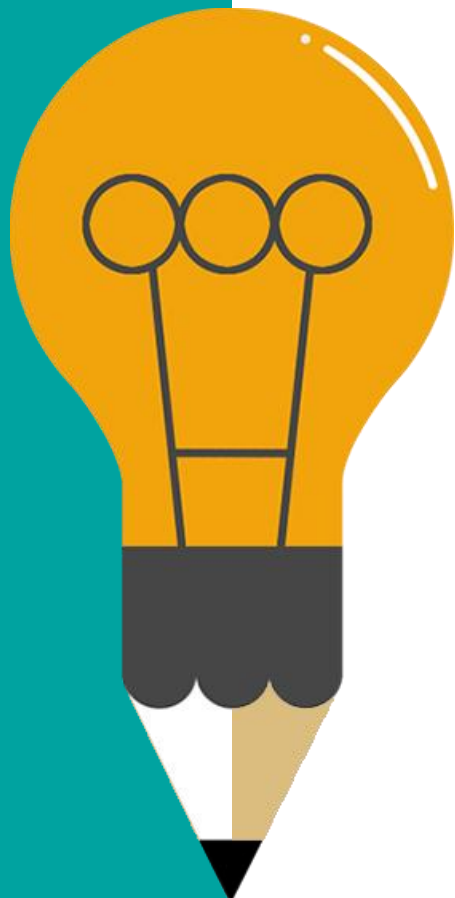
חיבוריות

1. יש לי חברים במקום בו אני גר/ה
2. קל לייצר קשרים חברתיים במקום בו אני גר/ה
3. אני מרגיש/ה חיבור לאנשים החיים במקום בו אני גר/ה
4. הרבה מהשכנים מכירים אותי
5. במקום בו אני גר/ה אני משוחח/ת גם עם אנשים שאין לי היכרות קרובה איתם
6. במקום בו אני גר/ה יש לי יחסים טובים גם עם אנשים שאינם מגיעים מרקע דומה לשלי - תרבות, דת, מוצא וכו

פעולה קולקטיבית

1. אני מעריך שלאנשים ולקבוצות במקום בו אני גר/ה יש נכונות להקדיש מזמנם לקידום מטרת משותפת
2. אני מעריך, שניתן לגייס את תושבי המקום בו אני גר/ה לסיוע בפעילות משותפת
3. אני מעריך שבמקרה הצורך, תושבי המקום בו אני גר/ה מצליחים להתאחד לצורך פעולה משותפת
4. אני מעריך שלאנשים ולקבוצות במקום בו אני גר/ה יש יכולת לקדם מטרת משותפת

4 אתגרים ונתיבי פעולה שעלו מהנתונים

1

לכלל התושבים תפיסת משמעותיות נמוכה. ראו שקף 9

2

גילאי 25-34 עסוקים במרוץ החיים נמוכים בשייכות, עשייה קולקטיבית וחיבוריות – קהל יעד לפעולה. ראו שקף 11

3

מינוף המחויבות הגבוהה של התושבים החדשים (עד שנתיים) לחיזוק החיבוריות והשייכות שלהם. ראו שקף 13

4

מי שאינו חלק מקבוצה חברתית היה נמוך בכל הפרמטרים של קהילתיות. ראו שקף 20

شركة
المراكز الجماهيرية
انسان - جمهور - مجتمع

החברה
למתנ"סים
אדם - קהילה - חברה

תודה רבה